

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	1
Delbranscher	2
Behov av arbetskraft	4
Kapacitetsutnyttjande	4

TABELLER

Orderingång.....	5
Behov av arbetskraft/ Kapacitetsutnyttjande	6

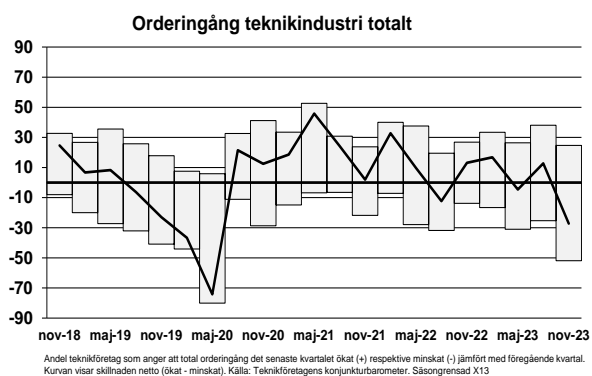
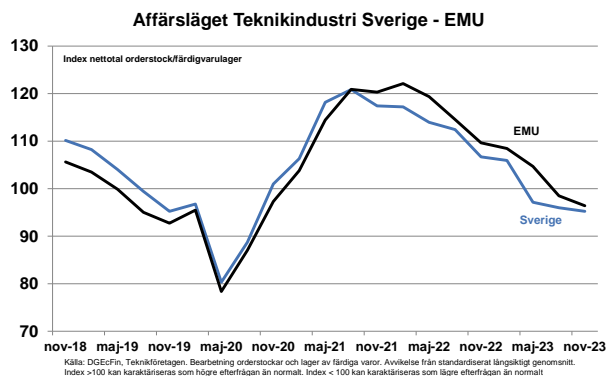
Försvagningen fortsätter

Index för affärsläget för teknikindustri i Sverige fortsätter minska under fjärde kvartalet och hamnar lägre än normalnivå. Positivt är att orderläget är bättre än normalt för el- och energiteknik. Övriga delbranscher visar sammantaget en försämrad ordersituation. Bristen på yrkesarbetare och ingenjörer minskar samtidigt som andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande hamnar under långsiktigt genomsnitt. Affärsläget utvecklas ungefär som förväntat mot bakgrund av det senaste årets globala ränteuppgång.

Index över teknikindustrins sammantagna bedömning av affärsläget minskar jämfört med tredje kvartalet och hamnade något lägre än normalindex 100. Sveriges teknikindustri följer därmed som vanligt index för affärsläget för teknikindustri i Euroområdet. Efterfrågan på teknikindustrins produkter är cyklisk och den fortsätter att avta efter uppsvinget som startade andra halvåret 2020. Bidraget till minskad orderingång sammantaget kommer främst från den räntekänsliga maskinindustrin följt av metallvaru- och transportmedelsindustrin. Ett sämre affärsläge för sluttillverkare av investeringsvaror samt transportmedelsindustrin inverkar också negativt på orderingången för dess underleverantörer.

Ränteuppgången har också medfört att raset i orderingången för leverantörer till byggindustrin från Sverige fortsatt i ungefär samma omfattning som föregående kvartal. Därutöver minskar också order från exportmarknaden för första gången sedan 2019 för leverantörer till byggsektorn.

Bristen på yrkesarbetare minskar under årets sista kvartal men med variationer mellan delbranscher. Även bristen på ingenjörer minskar jämfört med föregående kvartal. Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskar sammantaget från 44 till 39 procent och hamnar därmed något under långsiktigt genomsnitt.

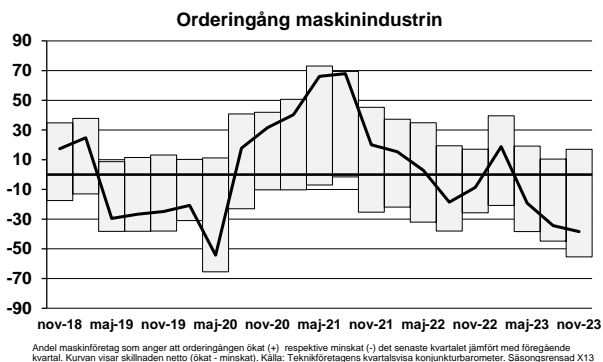

Maskinindustrin

Orderingången för maskinindustrin minskar för tredje kvartalet i rad och i högre omfattning än förra kvartalet. Exklusive pandemin är utfallet nu det sämsta sedan sviterna efter eurokrisen 2011–2012. För den största delbranschen eller maskiner för tillverkningsindustrin, malm- och metallutvinning samt anläggningssektorn (SNI 289) minskar orderingången för fjärde kvartalet i rad och i än högre omfattning än föregående kvartal.

Tillverkare av maskiner för lyft- och varuhantering, motor-drivna verktyg, kyla och ventilation med mera (SNI 282) har haft ett starkt uppsving efter pandemin. Men för fjärde kvartalet i rad minskar orderingången och i hög utsträckning. Positivt är att delbranschen för mekanisk kraft som motorer, pumpar, lager och hydraulik med mera (SNI281) rapporterar en något ökad orderingång efter en tillfällig minskning förra kvartalet.

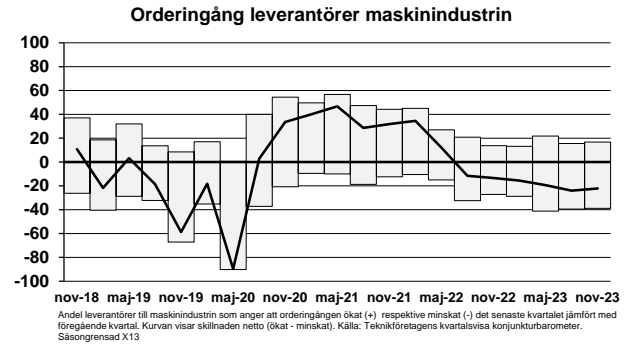
Index för storleken på orderstocken för maskinindustrin sammantaget minskar jämfört med föregående kvartal och är nu på normalindex 100. Bedömningen av storleken på orderstocken för maskinindustrin i Sverige och EMU är som vanligt i det närmaste identisk, oaktat slumpstörningar. Således bevittnar vi nu en lägre internationell efterfrågan på investeringsvaror.

Leverantörer maskinindustrin

Orderingången för leverantörer till maskinindustrin minskar i ungefär samma omfattning som andra och tredje kvartalet i år. Under fjärde kvartalet minskar order främst från exportmarknaden vilket precis som för sluttillverkare återspeglar en svag internationell investeringskonjunktur. Index för storleken på orderstocken är nu något lägre än

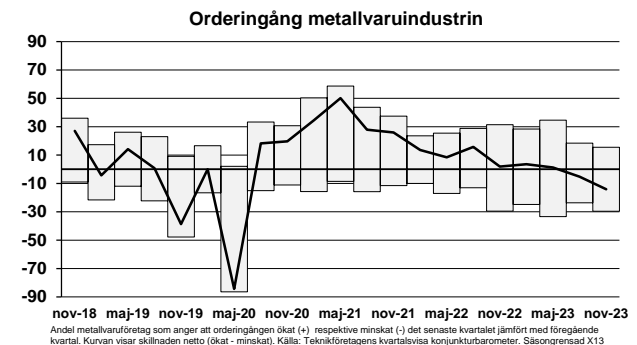
normalindex 100. Lager av färdiga komponenter och varor är fortsatt klart över långsiktigt genomsnitt.

Metallvaruindustrin

Orderingången för metallvaruindustrin började minska något under tredje kvartalet. Den fortsatte minska även under fjärde kvartalet men nedgången är begränsad. Positivt är att orderingången för delbranschen specialiserad på omformning, yt- och värmebehandling med mera (SNI255-256) ökar i liten utsträckning.

Index för orderstocken för metallvaruindustrin sammantaget minskar återigen något jämfört med föregående kvartal. Index har därmed hamnat lägre än normalindex 100 för fjärde kvartalet i rad.

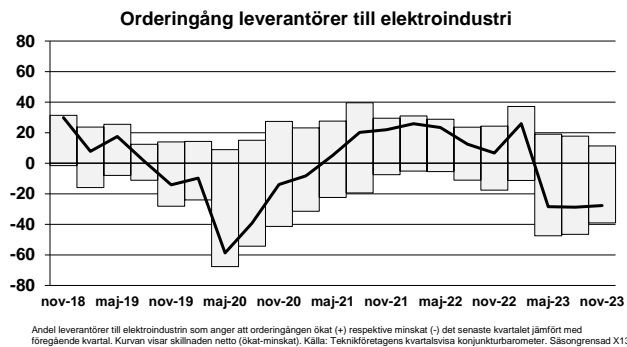
Elteknik/Instrument

Under andra kvartalet i år började orderingången för leverantörer till elteknisk industri minska från både Sverige och från exportmarknaden. Detta har fortsatt i samma omfattning under tredje och fjärde kvartalet. Index för storleken på orderstocken har fallit tillbaka fjärde kvartalet men ligger ändå fortsatt högre än normalindex 100.

Orderingången för tillverkare för instrument- och medicintechnik minskar även under sista kvartalet i år. Positivt är att nedgången inte är lika omfattande som föregående kvartal.

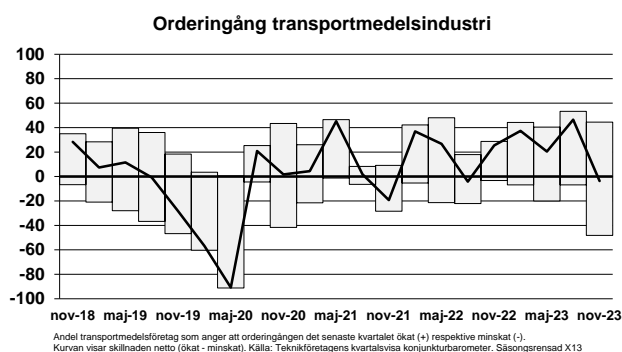
Storleken på orderstocken ligger på index 90 eller klart lägre än normalindex 100.

Orderingången för tillverkare av elmaskiner och elapparatur ökar återigen men i liten omfattning. Orderingången är vanligtvis volatil då många produkter är av projektkaraktär. Bedömningen för orderstockens storlek har förbättrats och ligger ungefär på normalindex 100.

Transportmedelsindustrin

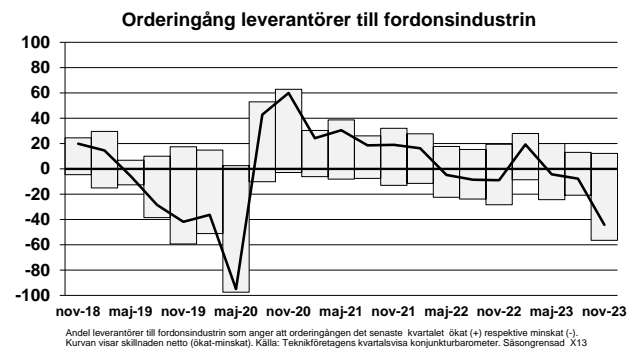
Orderingången minskar under årets sista kvartal efter att ha ökat fyra kvartal i rad. Allt sedan pandemin släppt sitt grepp har order varit volatil av kända skäl, inte minst komponentstörningar. Noterbart är att orderingången från Sverige minskar i den högsta omfattningen sedan 2012. Order från export visar i det närmast nolltillväxt, vilket är en märkbar inbromsning jämfört med de två föregående kvartalen i år. Index för storleken på orderstocken minskar relativt omfattande eller från 108 till 103 och närmar sig därmed normalindex 100.

Leverantörer fordonsindustrin

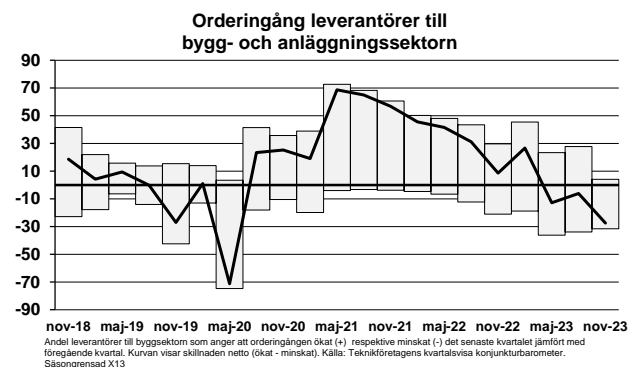
Orderingången för leverantörer till fordonsindustrin minskar i hög omfattning under fjärde kvartalet. Order minskar både

från Sverige och framför allt från exportmarknaden. Index över storleken på orderstocken som tidigare i år varit högre än normalt har nu minskat till normalindex 100.

Leverantörer byggindustrin

Under fjärde kvartalet minskar orderingången för leverantörer till byggindustrin i något högre omfattning än tredje kvartalet. Byggsektorn inte bara i Sverige utan också internationellt visar lägre affärsaktivitet det senaste året, något som är initierat av högre räntenivåer. Raset i orderingången från Sverige har i det närmaste fortsatt. Inget företag redovisar ökade order från Sverige. Index för storleken på orderstocken som under andra kvartalet förra året hamnade på rekordhöga 122 har minskat ytterligare något jämfört med tredje kvartalet i år och nådde mycket låga index 89 detta kvartal.

Behov av arbetskraft

Andelen företag som redovisar sammantagen brist på arbetskraft uppgår till 32 procent vilket är tre procentenheter lägre än föregående kvartal.

Bristen på yrkesarbetare uppgår till 30 procent jämfört med 33 procent tredje kvartalet. Precis som under föregående kvartal minskar bristen i de tre största delbranscherna metallvaru-, maskin- och transportmedelsindustrin. Däremot ökar den något för tillverkare av el- och energiteknik. För leverantörer minskar bristen sammantaget och i relativt hög omfattning.

Även andelen företag med brist på ingenjörer/tekniker minskar. Sammantaget rapporterar 36 procent av företagen brist mot 39 procent förra kvartalet.

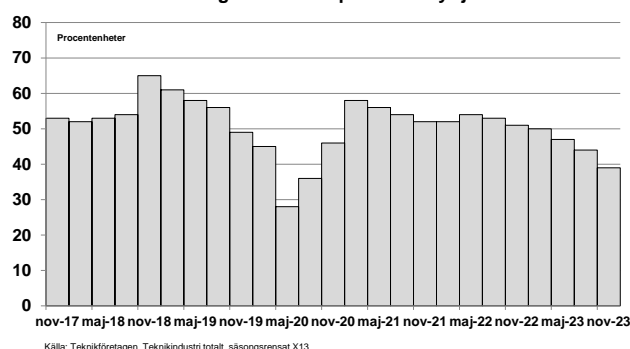
De två ingenjörstunga delbranscherna, maskin- respektive transportmedelsindustrin visar en olikartad utveckling. För transportmedelsindustrin ökar bristen, medan det omvända gäller för maskinindustrin. För tillverkare av instrument och medicinteknik minskar behovet i hög omfattning. Även leverantörer till byggsektorn redovisar minskad brist.

Andelen företag med brist på övriga tjänstemän har under år 2022 och under första halvåret i år legat på en hög nivå eller i genomsnitt vart femte företag. Under fjärde kvartalet i år är denna andel 14 procent och närmar sig därmed det långsiktiga genomsnittet; drygt vart tionde företag.

tanke på avtagande index för affärsläget. Andelen minskar för samtliga stora huvudbranscher eller metallvaru-, maskin- och transportmedelsindustrin. För tillverkare av el- och energiteknik ökar dock utnyttjandet. Likaså för leverantörer till el- och energiteknik.

Leverantörer till maskin- och fordonsindustri redovisar ett lägre utnyttjande likt sluttillverkare för dessa leverantörer. Föga förvånande minskar också utnyttjandet för leverantörer till bygg- och anläggningsindustrin.

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

Orderingång	Säsongsrensad X13	Sverige	Ökat	Oför- ändrat	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oför- ändrat	Minskat	Netto
	Bransch	Andel av försäljning					Andel av försäljning				
	Metallvaruindustri										
3 kv -23			17	57	26	-9		20	59	21	-1
4 kv -23		51%	18	46	36	-18	49%	13	64	23	-10
	varav metallbearbetning										
3 kv -23			29	51	20	9		17	76	7	10
4 kv -23		69%	30	44	26	4	31%	22	51	27	-5
	Maskinindustri										
3 kv -23			3	53	44	-41		12	43	45	-33
4 kv -23		20%	9	46	45	-36	80%	19	23	58	-39
	Leverantörer maskinindustri										
3 kv -23			17	34	49	-32		14	56	30	-16
4 kv -23		47%	20	43	37	-17	53%	13	46	41	-28
	Leverantörer elektroindustri										
3 kv -23			19	32	49	-30		16	41	43	-27
4 kv -23		64%	11	55	34	-23	36%	12	40	48	-36
	Instrumentindustri										
3 kv -23			0	90	10	-10		3	3	94	-91
4 kv -23		10%	6	47	47	-41	90%	20	40	40	-20
	Transportmedel										
3 kv -23			12	70	18	-6		60	35	5	55
4 kv -23		15%	13	38	49	-36	85%	50	2	48	2
	Leverantörer fordonsindustri										
3 kv -23			10	71	19	-9		15	63	22	-7
4 kv -23		40%	11	49	40	-29	60%	13	20	67	-54
	Lev. till bygg o anläggning										
3 kv -23			8	39	53	-45		42	38	20	22
4 kv -23		41%	0	59	41	-41	59%	7	68	25	-18
	Teknikföretag totalt										
3 kv -23			13	56	31	-18		44	32	24	20
4 kv -23		22%	13	46	41	-28	78%	28	17	55	-27
	Teknikföretag leverantörer totalt										
3 kv -23			11	60	29	-18		22	57	21	1
4 kv -23		42%	11	49	40	-29	58%	9	44	47	-38
	0-74 anställda										
3 kv -23			14	53	33	-19		16	57	27	-11
4 kv -23		53%	18	45	37	-19	47%	14	54	32	-18
	75-150 anställda										
3 kv -23			20	43	37	-17		29	38	33	-4
4 kv -23		51%	20	40	40	-20	49%	21	40	39	-18
	151-500 anställda										
3 kv -23			13	45	42	-29		14	60	26	-12
4 kv -23		39%	7	65	28	-21	61%	21	45	34	-13
	501- anställda										
3 kv -23			7	71	22	-15		51	29	20	31
4 kv -23		14%	16	38	46	-30	86%	32	4	64	-32

Andel företag procentenheter Säsongrensad X13	Brist yrkesarbetare		Brist ingenjörer/tekniker		Fullt kapacitetsutnyttjande	
	3 kv-23	4 kv-23	3kv-23	4 kv-23	3 kv-23	4 kv-23
Metallvaruindustri	34	31	30	27	38	30
Maskinindustri	30	28	50	42	48	43
Lev.Maskinindustri	41	31	36	36	50	38
Elmaskiner	33	37	43	38	50	54
Lev.Elektroindustri	51	40	44	38	40	52
Instrumentindustri	25	26	73	50	38	40
Transportmedel	40	35	27	37	55	51
Lev.Fordonsindustri	39	33	35	37	48	44
Lev.Byggindustri	14	17	37	30	36	33
Teknikindustri totalt	33	30	39	36	44	39

All data i undersökningen är kalender- och säsongjusterade och kan vara avrundade.

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, utges under andra veckan i mars, juni, september och december

Mats Kinnwall, Chefekonom 08-782 08 46, mats.kinnwall@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, Ekonom 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen